

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vitruvius Itervm Et Frontinus

Vitruvius

Florentiae, 1513

De tecto porticus theatri. Cap. VII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12979

semis, ne minus pedes duo constituentur.

De tecto porticus theatri. Cap. VII.

Fectum porticus, qđ futurum est in summa gradatiōe, cū scēna altitudine libratū pfi- ciatur, tō q̄ uox crescens æq̄liter ad sūmas gradatiōes, & tectū pueniet, Nāq; si nō erit æquale, quo minus fuerit altū, uox p̄ripietur ad eā altitudi- nem, ad quā pueniet primo, Orchestra inter gradus imos, quā diametron habuerit, eius sexta ps suma- tur, & in cornibus circūq; aditus, ad eius mēsurā ppē diculū inferiores sedes p̄adatur, & quæ p̄asio fuerit, ibi cōstituantur itinerū sup̄alia, ita. n. satis altitudinē hēbūt, eorū cōformatiōes, Scēna longitudo ad orche- stræ diametrō duplex fieri debet, Podii altitudo ab li- bramēto pulpiti cum corona & lyfi, duodecima orche- stræ diametri, Supra podium colūna cū capitulis & spiris altæ quarta pte eiusdē diametri, Epistylia & ornāmēta earū colūnarū altitudinis q̄nta pte, Pluteū isup cū unda & corona inferioris plutei dimidia pte, supra id pluteū colūna q̄rta pte minore altitudine sint, q̄ inferiores, Epistylia & ornāmēta earū colūna- rū q̄nta pte, itē si tertia episcenos futura erit, mediā plutei, summū sit dimidia pte, Colūna sumæ medianā rū minus altæ sint, q̄rta pte. Epistylia cū coronis earū colūnarum, itē habeāt altitudinis q̄ntā pte, Nec ta- mē in oibus theatris symmetriæ ad oēs rōnes, & effe- ctus possunt respōdere, sed oportet architectū ad ad- uertere q̄bus p̄portioibus necesse sit seq̄ symmetriā, & q̄bus rōnibus ad loci naturā aut magnitudie opus debeat tēperari, Sunt enim res quas, & in pusillo, & in magno theatro necesse est eadem magnitudine

LIBER

fieri propter usum, uti gradus, diazomata, pluteos, anera, ascensus, pulpita, tribunalia, & si qua alia intercurrunt, ex quibus necessitas cogit discedere ab symmetria, ne impediatur usus. Nō minus si qua exiguitas copiarū. i. marmoris, materiae, reliquarūq; rerum, quae parantur in opere de fuerint, paululū demere, aut adicere, dū id ne nimium improbe fiat. Sed cū sensu nō erit alienum, Hoc autē erit si architectus erit usuperitus, Præterea ingenio mobili solertiaq; nō fuerit uiduatus, Ipsæ autē scenæ suas habeāt rōnes explicatas, ita uti mediæ ualua ornatus habeāt aurea regia, dextra ac sinistra hospitalia, Scdm autē ea spatia ad ornatus cōparata (quæ loca greci τῶ ἐπιπέδου dicūt ab eo, q̄ machinæ sunt in iis locis uersatiles trigonos habētes) in singula tres sint spēs orationis, quæ cū aut fabularū mutationes sunt futuræ, seu deorū aduētus cū tonitribus repētinis, uersentur, mittentq; spēm orationis in frōtes, Scdm ea loca uersurae sunt p̄currētes, quæ efficiunt una à foro altera à peregre aditus in scenam.

De tribus scenarū generibus. Cap. VIII.

Enera autē sunt scenarum tria unū qd̄ dicitur tragicū, alterū, comicū, tertium, satyricū. Horū autē ornatus sunt inter se dissimiles diuq; rōe, q̄ tragica deformatur colūnis, & fastigiis, & signis, reliq; regalibus rebus, Comica autē adificiorū priuatorū, & menianorū hēnt spēm, p̄fectusq; fenestris dispositos imitatiōe cōium adificiorū ratioibus, Satyrica uero ornatur arboribus spelūcis mōtib; reliq; agrestibus rebus. in topiari opis speciē deformatis, In grecorū theatris nō oīa iisdē rōnibus